

Małopolski Konkurs Geograficzny

dla gimnazjalistów

Etap Szkolny – 22 listopada 2007 r.

Drogi Młody Geografie!!!!

1. Zestaw zawiera 30 zadań, za poprawne rozwiązanie wszystkich możesz uzyskać maksymalnie 45 punktów.
2. W zadaniach wpisz lub zakreśl prawidłową odpowiedź.
3. Nie używaj korektora oraz czerwonego koloru długopisu. Jeżeli chcesz dokonać korekty swojej odpowiedzi, błędnie wybraną przekreśl.
4. Podczas pracy nie korzystaj z kalkulatorów.
5. Na rozwiązanie wszystkich zadań masz 60 minut.
6. Pracuj samodzielnie!

Życzymy powodzenia!!!

1. **Wybierz** zdania zawierające prawdziwe informacje odnoszące się do budowy Wszechświata.

- a) Planety świecą własnym światłem.
- b) Ziemia znajduje się w galaktyce, która nosi nazwę Drogi Mlecznej.
- c) Rok świetlny to odległość, którą przebywa światło w czasie jednego roku poruszając się z prędkością prawie 300 000 km/sek. .
- d) Rzeczywisty kształt Ziemi to elipsa..

0 – 2 p.

2. **Wybierz** tylko te informacje, które odnoszą się do skutków ruchu obrotowego Ziemi.

- a) długość trwania dnia i nocy,
- b) zmiana miejsc wschodu i zachodu Słońca,
- c) różnica czasu miejscowego na Ziemi,
- d) zmiana wysokości Słońca nad horyzontem w czasie górowania,
- e) widomy ruch gwiazd na sklepieniu niebieskim.

0 – 2 p.

3. **Zaznacz** zdania zawierające prawdziwe informacje.

- A. Ziemia wykonując ruch obrotowy obraca się ze wschodu na zachód.
- B. Izobaty to linie łączące punkty leżące na takiej samej głębokości.
- C. W Warszawie 22 czerwca Słońce w czasie górowania widoczne jest w zenicie.
- D. Czas obiegu Ziemi dookoła Słońca wynosi 365 dni i nocy.
- E. Siatka geograficzna to układ wybranych południków i równoleżników poprowadzonych w wyobraźni na Ziemi lub wykreślonych na globusie.
- F. Słońce góruje, gdy w swej widomej wędrówce po sklepieniu niebieskim osiągnie najwyższą wysokość nad horyzontem.

0 – 3 p.

4. W ciągu doby w dwóch stacjach klimatycznych pomierzono temperaturę powietrza. Wyniki pomiarów znajdują się w tabeli. Przeanalizuj dane oraz **wykonaj** polecenia **a** i **b**.

Zanotowane temperatury powietrza				
Stacja / godzina	7:00	13:00	19:00	1:00
A	15°C	36°C	23°C	-2°C
B	19,5°C	31,5°C	21°C	0°C

A) Wybierz prawidłową odpowiedź.

Dobowa amplituda temperatury powietrza w stacji A wynosi:

- a) 21°C b) 36°C c) 34°C d) 38°C

0 – 1 p.

B) Wybierz właściwą odpowiedź.

Średnia temperatura powietrza w ciągu doby w stacji B jest:

- a) taka sama jak w stacji A,
 b) o 6°C większa niż w stacji A,
 c) o 5°C większa niż w stacji A,
 d) o 1°C mniejsza niż w stacji A

0 – 1 p.

5. Odległość między Częstochową a Kluczborkiem w terenie w linii prostej wynosi 62,5 km .

Wybierz odpowiedź w jakiej skali wykonana była mapa, na której odpowiadająca jej odległość pomiędzy tymi miejscowościami wynosi 5cm .

- a) 1cm – 5km c) 1 : 1 250 000
 b) 1 : 250 000 d) 1cm – 1,25 km

0 – 1 p.

6. **Podaj** szerokość geograficzną miejsca , w którym 23 września Słońce w czasie górowania widoczne jest po północnej stronie nieba na wysokości 66° 33' nad linią widnokrzęgu.

- a) 90° N c) 0°
 b) 23°27'N d) 23°27'S

0 – 1 p.

7. W Dakarze (14° 40'N; 17° W) jest godzina 10:00 czasu słonecznego (miejscowego).

Podaj długość geograficzną miejsc, w których czas słoneczny będzie wcześniejszy o 4 godziny 20 minut.

- a) 82° W c) 82°E
 b) 65°W d) 65°E

0 – 1 p.

8. **Wybierz** nazwę warstwy atmosfery, w której zachodzą zjawiska pogodowe.

- a) mezosfera
- b) stratosfera
- c) egzosfera
- d) troposfera

0 – 1 p.

9. **Wybierz** nazwę warstwy atmosfery, w której znajduje się ozonosfera.

- a) stratosfera
- b) mezosfera
- c) termosfera
- d) egzosfera

0 – 1 p.

10. **Wybierz** właściwą odpowiedź.

W troposferze temperatura powietrza zmienia się wraz z wysokością. Temperatura ta na każde 100 m :

- a) wzrasta o 1,6°C
- b) maleje o 6,6°C
- c) maleje o 0,6°C
- d) rośnie o 0,6°C

0 – 1 p.

11. **Wybierz** zdanie, które informuje jaką temperaturę mają wody ciepłych prądów morskich.

- a) Ciepłe prądy morskie niosą wody cieplejsze od wód oceanicznych strefy równikowej.
- b) Ciepłe prądy morskie niosą wody, których temperatura wynosi około 20°C.
- c) Ciepłe prądy morskie niosą wody cieplejsze od wód otaczających.
- d) Ciepłe prądy morskie niosą wody, których temperatura wynosi powyżej 25°C.

0 – 1 p.

12. Spośród podanych nazw **wybierz** te, które są nazwami zimnych prądów morskich.

- a) Prąd Gwinejski
- b) Prąd Benguelski
- c) Prąd Norweski
- d) Prąd Peruwiański

0 – 2 p.

13. **Wybierz** informację, która wyjaśnia przyczynę powstawania prądów morskich.

- a) wiatry stałe lub długo nie zmieniające kierunku,
- b) przyciąganie Ziemi przez Księżyc i Słońce,
- c) zlodzenie znacznej powierzchni oceanów,
- d) podwodne trzęsienia ziemi.

0 – 1 p.

14. **Wybierz** właściwą odpowiedź. Największe przypiływy występują:

- a) w małych zatokach mórz śródziemnych,
- b) na otwartym oceanie,
- c) w szerokich zatokach oceanicznych,
- d) w wąskich zatokach oceanicznych.

0 – 1 p.

15. **Wybierz** właściwą odpowiedź informującą o rozmieszczeniu lodowców na Ziemi.

Lodowce:

- a) występują na wszystkich kontynentach,
- b) nie występują w Afryce i Australii,
- c) występują jedynie na Antarktydzie,
- d) nie występują jedynie w Australii.

0 – 1 p.

16. **Wybierz** dwa zestawy, w których wszystkie wymienione rzeki mają ujście deltowe.

- a) Parana, Missisipi, Wołga, Ganges,
- b) Missisipi, Wołga, Ganges, Mekong,
- c) Loara, Wisła, Nil, Dunaj,
- d) Wisła, Nil, Niger, Huang He

0 – 2 p.

17. **Wybierz** właściwą odpowiedź.

Rzeki okresowe występują na obszarze:

- a) tajgi,
- b) lasu równikowego,
- c) sawanny,
- d) pustyń.

0 – 1 p.

18. **Wybierz** zestaw, w którym wszystkie wymienione skały są skałami osadowymi.

- a) zlepieniec, piaskowiec, dolomit, kreda,
- b) piasek, gnejs, marmur, żwir,
- c) zlepieniec, węgiel kamienny, wapień, marmur,
- d) glina, granit, bazalt, węgiel brunatny.

0 – 1 p.

19. Z zamieszczonych poniżej opisów **wybierz** ten, który informuje o genezie lessu.

Less jest to skała, która:

- a) powstała z uwęglenia nagromadzonych na obszarach bagiennych szczątków organicznych,
- b) powstała z nanosów rzecznych,
- c) powstała na skutek wywiewania przez wiatr, a następnie osadzania pyłu kwarcowego,
- d) powstała na skutek wietrzenia gipsu.

0 – 1 p.

20. **Wybierz** zestaw, w którym wszystkie wymienione skały ulegają procesom krasowym.

- a) wapień, sól kamienna marmur,
- b) wapień, sól kamienna, gips,
- c) granit, wapień, gips,
- d) less, wapień, gips.

0 – 1 p.

21. Spośród wymienionych form rzeźby terenu **wybierz** te, które powstały w wyniku erozyjnej działalności wód płynących.

a) wał morenowy	e) delta
b) klif	f) wąwóz
c) dolina V-kształtna	g) dolina U-kształtna
d) kanion	

0 – 3 p.

22. **Wybierz** nazwę procesu, który przyczynił się do powstania gołoborzy w Górach Świętokrzyskich.

- a) wietrzenie chemiczne
- b) wietrzenie fizyczne (mrozowe)
- c) wietrzenie biologiczne
- d) akumulacja lodowcowa

0 – 1 p.

23. Spośród wymienionych form rzeźby terenu **wybierz** te, które powstały w wyniku działalności lodowca górskiego.

a) klif	d) wał morenowy
b) kar	e) dolina U-kształtna
c) stożek piargowy	f) dolina V-kształtna

0 – 3 p.

24. **Wybierz** odpowiedź, która wyjaśnia strefowość formacji roślinnych w Europie.

- a) równoleżnikowy układ łańcuchów górskich
- b) wpływ prądów morskich
- c) zróżnicowanie średniej rocznej temperatury powietrza i długość okresu wegetacji
- d) zbyt mała roczna suma opadów w północnej części kontynentu

0 – 1 p.

25. Spośród wymienionych pustyń **wybierz** te, które położone są w Afryce.

a) Namib	d) Wielka Pustynia Piaszczysta
b) Gobi	e) Wielki Erg Wschodni
c) Ałaszan	f) Atacama

0 – 2 p.

26. **Wybierz** określenia, które są nazwami gleb strefowych.

a) mady	c) czarnoziemy
b) gleby wytworzone na tufach wulkanicznych	d) gleby bielcowe
	e) rędziny

0 – 2 p.

27. **Wybierz** zestaw, w którym wszystkie wymienione nazwy odnoszą się do linii brzegowej Afryki.

- a) Przylądek Biały, Kanał Sueski, Madagaskar, Jukatan
- b) Baleary, Zatoka Gwinejska, Półwysep Somalijski
- c) Przylądek Igielny, Wyspy Kanaryjskie, Kanał Mozambicki
- d) Zatoka Adeńska, Falklandy, Delta Nilu

0 – 1 p.

28. Spośród wymienionych regionów świata **wybierz** te, które cechuje bardzo duża gęstość zaludnienia.

a) Kotlina Kongo	d) Jawa
b) Nizina Amazonki	e) Islandia
c) Nizina Gangesu	f) Delta Nilu

0 – 3 p.

29. **Wybierz** właściwą odpowiedź.

Którym z poniżej wymienionych języków posługuje się największa liczba ludności?

a) angielski	c) chiński
b) hiszpański	d) hindi

0 – 1 p.

30. **Wybierz** właściwą odpowiedź.

Mulaci to potomkowie rodziców należących do rasy:

a) białej i żółtej	c) czarnej i żółtej
b) białej i czarnej	d) czarnej

0 – 1 p.